

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาถึง เจ้าพนักงานของรัฐกับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย: ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงาน กับ ระดับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อเสนอแนะแนวทางป้องกัน และแก้ไข พฤติกรรมการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ของตำรวจจราจรในกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย เรียงลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตำรวจจราจรระดับชั้นประทวน ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 ในปี พ.ศ. 2546

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย เพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัย ครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยเลือกตัวอย่างจากกองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 และเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการวิจัย จึงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกองบังคับการตำรวจนครบาล จำนวน 5 กองบังคับการ ประกอบด้วย

- 1.1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 1
- 1.2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 3
- 1.3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 4
- 1.4 กองบังคับการตำรวจนครบาล 7
- 1.5 กองบังคับการตำรวจนครบาล 9

2. เลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยเลือกตัวอย่างจากสถานีตำรวจนครบาล ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 1, 3, 4, 7 และ 9 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานีตำรวจนครบาล จำนวน 20 สถานีตำรวจ ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานีตำรวจนครบาล ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ประกอบด้วย

- 1) สถานีตำรวจนครบาลดุสิต
- 2) สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง
- 3) สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม
- 4) สถานีตำรวจนครบาลบางโพ

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานีตำรวจนครบาล ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 ประกอบด้วย

- 1) สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี
- 2) สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก
- 3) สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง
- 4) สถานีตำรวจนครบาลจรเข้ไฉย

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานีตำรวจนครบาล ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ประกอบด้วย

- 1) สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก
- 2) สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว
- 3) สถานีตำรวจนครบาลประเวศ
- 4) สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานีตำรวจนครบาล ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ประกอบด้วย

- 1) สถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์
- 2) สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่
- 3) สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน
- 4) สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง

2.5 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสถานีตำรวจนครบาล ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กองบังคับการตำรวจนครบาล 9 ประกอบด้วย

- 1) สถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม
- 2) สถานีตำรวจนครบาลบางบอน
- 3) สถานีตำรวจนครบาลหนองแขม

4) สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญ

3. ใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากตำรวจจราจรชั้นประทวน ที่มาปฏิบัติหน้าที่ตามสถานีตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในข้อ 2 ในขณะที่ผู้ศึกษาวิจัยลงพื้นที่เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้ตัวอย่างที่เป็นตำรวจจราจรชั้นประทวน สำหรับใช้ในการศึกษาวิจัย รวมจำนวน 480 คน ดังนี้

3.1	สถานีตำรวจนครบาลดุสิต	24 คน
3.2	สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง	24 คน
3.3	สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม	24 คน
3.4	สถานีตำรวจนครบาลบางโพ	24 คน
3.5	สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี	24 คน
3.6	สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก	24 คน
3.7	สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง	24 คน
3.8	สถานีตำรวจนครบาลจรเข้नी้อย	24 คน
3.9	สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก	24 คน
3.10	สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว	24 คน
3.11	สถานีตำรวจนครบาลประเวศ	24 คน
3.12	สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข	24 คน
3.13	สถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์	24 คน
3.14	สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่	24 คน
3.15	สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน	24 คน
3.16	สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง	24 คน
3.17	สถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม	24 คน
3.18	สถานีตำรวจนครบาลบางบอน	24 คน
3.19	สถานีตำรวจนครบาลหนองแขม	24 คน
3.20	สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญ	24 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัย เจ้าพนักงานของรัฐกับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย: ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวแปรเพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ สถานภาพส่วนบุคคล, ปัจจัยจูงใจ ของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 สถานภาพส่วนบุคคลของของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร รวม 11 ด้าน คือ

- 1) ชั้ยศ
- 2) อายุ
- 3) สถานภาพสมรส
- 4) ระดับการศึกษา
- 5) ระดับเงินเดือน
- 6) รายได้พิเศษประจำเดือน
- 7) บุคคลที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู
- 8) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นข้าราชการตำรวจ
- 9) ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็นข้าราชการตำรวจจราจร
- 10) การศึกษาอบรมเกี่ยวกับกฎหมายจราจรก่อนปฏิบัติหน้าที่

ตำรวจจราจร

- 11) การศึกษาอบรมเกี่ยวกับกฎหมายจราจรระหว่างปฏิบัติหน้าที่

ตำรวจจราจร

1.2 สภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงาน ของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ คือ ทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow (1977), ทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg (1959), ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของ Douglas McGregor (อ้างถึงใน ธงชัย สันติวงษ์, 2519: 396) และทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom (อ้างถึงใน สมทรง อ่อนน้อม, 2538:6) มาประยุกต์ใช้เป็นกลุ่มของสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงาน รวม 7 ด้าน คือ

- 1) เงินเดือนและสวัสดิการ
- 2) ความมีอิสระในการทำงาน
- 3) งานที่ท้าทาย
- 4) โอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 5) ความเข้าใจในงาน
- 6) การมีส่วนร่วม
- 7) ความพร้อมของวัสดุ/อุปกรณ์

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ระดับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อตั้งคำถามเกี่ยวกับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่จะทำการวิจัย โดยแบบสอบถามที่ใช้ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check- list)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามวัดความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงานของตำรวจจราจรในกรุงเทพมหานคร 7 ด้าน คือ เงินเดือนและสวัสดิการ, ความมีอิสระในการทำงาน, งานที่ท้าทาย, โอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น, ความเข้าใจในงาน, การมีส่วนร่วม, ความพร้อมของวัสดุ/อุปกรณ์ โดยใช้เกณฑ์การวัดแบบตามวิธีของ Likert 's Scales มีคะแนน 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ค่อนข้างเห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามวัดการออกคำสั่งโดยมีขอบด้วยกฎหมาย ของตำรวจ
 จราจรในกรุงเทพมหานคร โดยใช้เกณฑ์การวัดแบบตามวิธีของ Likert's Scales มีคะแนน 5
 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ค่อนข้างมาก	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาวิจัยนำแบบสอบถามสำหรับการวิจัยนี้ไปตรวจสอบความถูกต้อง
 ด้านความเป็นปรนัย (Objectivity) และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดย
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ตรวจสอบ และนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง
 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 80 ราย เพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น
 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α -Coefficient) ของครอนบาค Cronbach) โดยได้ค่าความ
 เชื่อมั่นเท่ากับ 0.9428 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้ในการ
 เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

1.1 ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 ชุด

1.2 เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 458 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.42 จากจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ 1.1 (480 ชุด)

1.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน (Editing) ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ (Completeness) และความสอดคล้อง (Relevancy)

ของคำตอบในแบบสอบถามทุกข้อทุกประเด็น ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 420 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.5 จากจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ 1.1 (480 ชุด)

1.4 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าในเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และผลจากงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและเป็นหลักฐาน ในการอ้างอิง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การศึกษาครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และหาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของ SPSS FOR WINDOWS การวิเคราะห์ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงานของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละและหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยมีการกำหนดความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคำตอบ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.21-5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น
3.41-4.20	เห็นด้วยกับข้อความนั้น
2.61-3.40	ค่อนข้างเห็นด้วยกับข้อความนั้น
1.81-2.60	ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
1.00 -1.80	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

3. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติของการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละและหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยมีการกำหนดความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคำตอบ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.21-5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
3.41-4.20	ปฏิบัติมาก
2.61-3.40	ปฏิบัติค่อนข้างมาก
1.81-2.60	ปฏิบัติน้อย
1.00-1.80	ปฏิบัติน้อยที่สุด

กำหนดกลุ่มเป็นระดับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย 3 กลุ่ม คือ การออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมายในระดับสูง มีการออกคำสั่งโดย มิชอบด้วยกฎหมายใน ระดับปานกลาง และมีการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมายในระดับต่ำ โดยใช้เกณฑ์ของค่า เฉลี่ยเลขคณิต เป็นตัวกำหนด ดังนี้

การออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมายในระดับต่ำมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่
1.00-2.33

การออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมายในระดับปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่
2.34-3.66

การออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมายในระดับสูงมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่
3.67-5.00

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ สถานภาพส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงาน ของตำรวจจราจรในกรุงเทพมหานคร กับ และตัวแปรตาม คือ ระดับการออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมายของตำรวจจราจรในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็น การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ ไคสแคว (χ^2)